

פניני מבשר טוב

ליקוטי אמרים מתורת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
מביאלא

פרשת תולדות

אשר פעם חשקו ללכת לבית המדרש, ופעם חשקו ללכת לפתחי עבודת גילולים, כדרך אנשי רשע כאשר יבוא בין הצדיקים יתלוה עמהם לעשות כמעשיהם... "עכל"ק.

וביאור העניין הוא, כי ראתה רבקה שכאשר היא עוברת בבתי כנסיות רוצה העובר לצאת, וכן כשעוברת ליד בתי עבודה זרה גם רוצה העובר לצאת. והבינה מתוך זה שעתיד לצאת ממנה בן שאינו יציב בדעותיו פוסח על שני הסעיפים, והוא הפכפך לפעמים צדיק ולפעמים רשע, דהיינו אדם שפעמים הוא טוב עד שאין טוב הימנו, ופעמים שהוא רע עד שאין רע כמוהו, וזה היה גודל צערה, כי ידעה רבקה אמנו כי הבן שבמעייה הוא אשר עתיד לצאת ממנו כלל ישראל, ולכן אמרה "ותאמר אם כן זה אנכי", מה לה לבן כזה שאינו יציב בדעותיו ובמעשיו..

ובאמת רבקה אמנו ראתה נכונה, כי אכן לעשו בנה היה באמת מידה זו של חוסר יציבות, כי מצד אחד בראשו ובמוחו היה גדול מאד, כמו שכתב א"ז בסה"ק דברי בינה בשם התולדות אדם, שבמדרגות

טעם גודל צערה של רבקה קודם לידת בניה ויתרצו הבנים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי ותלך לדרש את ה'. (כה כב) ופירש רש"י: "ותאמר אם כן, גודל צער העבור. למה זה אנכי, מתאוה ומתפללת על הריון".

וצריך ביאור בדבריו כי הדברים לכאורה תמוהים, שהרי רבקה אמנו הרבתה כל כך בתפילות והיתה מצפה להיפקד בבנים, וכי מאחר שיש לה צער עיבור, בשביל זה תאמר כבר "אם כן למה זה אנכי". והרי רק על זה בלבד הלכה לשאול את ה', כפרש"י שם, ונראה לבאר בעזה"ש"ת באופן אחר, ושבעים פנים לתורה.

והביאור בזה נראה, דהנה כבר הביא רש"י מהמדרש על הפסוק "ויתרוצו הבנים בקרבה": "רבותינו דרשוהו לשון ריצה כשהייתה עוברת על פתחי תורה של שם ועבר יעקב רץ ומפרסם לצאת, עוברת על פתחי עבודה זרה עשו מפרסם לצאת".

וכתב על זה בסה"ק תפארת שלמה נחיי שה"ן, וזל"ק: "כאשר ראתה רבקה אמנו, שהתרוצו הבנים, סברה כי הוא אדם אחד,

בשמים ועסוק בתורתו, שהיתה תורתו קבע ומלאכתו עראי.

ובבחינה שפירש אא"ז רבי נתן דוד משידלובצה זצלה"ה בפסוק [תהילים קכח ב] "יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך", וכבר התקשו בזה מה טוב לך ומה אשריך במה שצריך להתייגע בכפיו למאכלו ואינו פנוי לעסק התורה והעבודה. - אך פירש הכוונה שאף כשעוסק במלאכתו זהו רק "יגיע כפיך", ידיו בלבד עסוקים בגשמיות המלאכה, אבל ראשו ורובו מונח ברוחניות. ואם תשאל איך אפשר דבר זה, יש לנו הוכחה ברורה שהדבר אפשרי, מאנשים המתפללים תפילת שמונה עשרה לפני ה', וכל מחשבותיהם נתונים נתונים לעסקים שבחוץ ושאר דברים. הרי ששייך הדבר שיעשה דבר אחד ויחשוב בדבר אחר, וקל וחומר שמידה טובה מרובה. וכן היה יעקב אבינו עוסק בכל ראשו רק בתורה ועבודה, ולכן הוא נקרא "יושב אוהלים" ודו"ק.

ירח איתנים תש"ע, ס"ג יו"ט ראשון

פטירת הצדיקים שמוסרים נפשם להחליש כוחות הטומאה

וַיָּבֵא עֲשׂוֹ מִן הַשְּׂדֵה הַזֶּה וַהּוּא עֵינָף. (כה כט)

וברש"י: ואותו היום מת אברהם שלא יראה את עשו בן בנו יוצא לתרבות רעה וכו'.

ככל עת שעומדים הקליפות וכוחות הטומאה להחריב העולם, אז הצדיקים עמודי עולם גודרים גדר ועומדים בפרץ ובמסירות נפשם שהם מקבלים עליהם המה מחלישים אותן כוחות ומגינים ומצילים הדור מהם ומהמונם.. וזהו שורש הענין כי

והשגות במוח היה כוחו של עשו גדול מיעקב אבינו ע"ה, אבל מצד שני השפיע השגותיו על מעשיו, שלא שלט עשו הרשע על תאוות גופו, ובזה היה ירידתו גדולה מאד. ונמצא אם כן שמצד אחד מוחו היה גדול מאד, ומצד שני נמשך גופו לתאוות ולרציחה וזה גרם לחוסר יציבותו.

ועד כדי כך התבטאה חוסר יציבותו של עשיו, כי מצד אחד מבואר בחז"ל שהיה שואל את יצחק כיצד מעשרים את המלח, וכאשר יצא מיצחק עבר חמשה עבירות חמורות, וכאשר יבואר...

וכמבואר היה זה מחמת שעשו לא היה יציב במעשו ובדעותיו, רק לעיתים היה מתנהג בצדקות מופלגה ולעיתים בהיפך הגמור. וזה היה עיקר החשש והצער של רבקה אמנו שיצא ממנה בן שיש לו חוסר יציבות כזאת, וממנו יהיה שורש של כלל ישראל. ולכן הלכה לדרוש את ה' בבית מדרשו של שם ועבר. והשיב לה השי"ת: "שני גוים בבטנך ושני לאמים ממעיך יפרדו ולאם מלאם יאמץ ורב יעבד צעיר".

מבש"ט בראשית, ס"ג תולדות תש"ע

יעקב אבינו בכל מקום שהיה ובכל דבר שעשה היה ראשו מונח בתורה יושב אוהל
וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יוֹשֵׁב אוֹהֲלִים. (כה כז)

ומצינו אצל יעקב אבינו ע"ה שנקרא "יושב אוהלים", ולכאורה הרי עסק הרבה גם במשא ובמתן בבית לבן, ובעסקי הצאן וכו', כמו שאמר [להלן לא מ] "הייתי ביום אכלני חורב וקרח בלילה, ותידד שנתי מעיני". - אלא הכוונה שבכל מה שעסק ראשו היה

חי, ולולא זאת לא היה אפשרות לעולם בכללות, ולכלל ישראל בפרטיות להתקיים. וכל קיומינו במשך הגלות המר הזה הוא אך בזכותם העומדת לנו לעד, וכמ"ש בברכות [סא:]: שענה הקב"ה למלאכים [בעת הריגת רבי עקיבא] "חלקם בחיים", והבן.

הקדמה לספרי הרה"ק מלברטוב עמ' 37

חפירת הברכות - להשקות ולהורות דרך
הישרה כמים חיים

**וַיַּחְפְּרוּ עֲבָדֵי יִצְחָק בְּנַחַל וַיִּמְצְאוּ שֵׁם
בְּאֵר מַיִם חַיִּים. (כו יט)**

אמרו בגמרא ברכות [נו:]: אמר רבי חנינא: הרואה באר בחלום רואה שלום, שנאמר ויחפרו עבדי יצחק בנחל וימצאו שם באר מים חיים.

ולכאורה תמוה מה ראייה הביאו בגמרא למי שרואה באר בחלום שרואה שלום, מהפסוק ויחפרו עבדי יצחק בנחל וימצאו שם באר מים חיים, כי אדרבה על באר זה כתוב בפסוק שלאחריו: ויריבו רעי גרר עם רועי יצחק לאמר לנו המים ויקרא שם הבאר עשק כי התעשקו עמו. ואם כן כיון שרבו רועי גרר עם רועי יצחק, איך מביאים מבאר זו ראייה לשלום.

אלא ודאי כמו שנתבאר, שהכוונה לשלום היינו לבירור בדעתו, ושיש שלום ברעיוניו, ששלם בידיעתו מה עליו לעשות, כי על ידי בארות התורה הקדושה - אפשר לדעת מה לעשות. וגם בציווי: צא וכבוש הדרך לבניך, הכוונה שבהליכתם בכל עניני עולם הזה תהיה בדרך הישרה..

הצדיק מוסר נפשו ומקבל על עצמו הרעות העולות לבוא לעולם שלא יהיה להם שליטה בעולם ולא יקלקלו העולם ח"ו. אך ביותר יבטלו הצדיקים אותם כוחות הרע ע"י הריגתם על קידוש ה'. וכן תמיד במיתת הצדיקים יתבטלו הקליפות וכוחות הרע השולטים בעולם ע"י מיתתם שהיא בחינת מסירות נפש כאמור.

וזה הענין שמבואר מחז"ל שכיום שמת אברהם אבינו ע"ה נהרג נמרוד [על ידי עשו]. עיין ב"ר סה יב, ופרד"א פרק כד, שהוא היה בדורו הקליפה הגרועה ושורש הרע בעולם "יודע רבונו ומתכוין למרוד בו" [רש"י בראשית יט], היפך קדושת אברהם אבינו עליו השלום ראש המאמינים. וכן אצל קבורת יעקב אבינו ע"ה נהרג עשו, שהיה שורש הרע בעולם בזמנו והיה שטנו של יעקב ויוסף, כמ"ש ויהיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש" [עובדיה א].

וכן מצינו בשמשון שאמר תמות נפשי עם פלשתים [שופטים טז], נאמר עליו [שם] "ויהי המתים אשר המית במותו רבים מאשר המית בחייו". ופלשתים היינו קליפת הליצנות, כמ"ש חז"ל בעבודה זרה [יט:]: "ובמושב לצים לא ישב, שלא ישב במושב אנשי פלשתים, שאנשי פלשתים ליצנים היו שנאמר [שם] ויהי כטוב לכם ויאמרו קראו לשמשון וישחק לנו". החליש במותו כח הקליפה יותר מבחייו, שמיתתו היתה מסירות נפש על קידוש ה'..

ובזה תבין סוד ההריגות על קידוש ה' של גדולי ישראל וכלל ישראל במשך כל הדורות ר"ל. והם הם שבקו לנו חיים לכל

תורת רבונה"ק

מִצְאָנוּ מֵיִם!

דבר תורה זה ממרן הדברי בינה זי"ע, נמצא אך לאחרונה בספר 'דרש אב' להרה"ג אברהם אהרן יודלביץ ז"ל. אשר היה תלמיד ישיבת וולאזין ורב בכמה עיירות בליטא ובמנצסטר שבאנגליה, ואחר כך שנים רבות היה רב באמריקה. (מחבר כמה ספרים, ביניהם 'אב בחכמה' הספר הראשון באוצה"ח), בחלק על מגילת אסתר הנקרא יד ה', וזה הלשון:

אב

מגילת אסתר

354 דרש

המה בית ישראל, דאצל עשו נאמר בפי תולדות ועל הרבך תחיה ושמעתי מפי הקדוש הצדיק האדמו"ר ר' יעקב זצ"ל הרבו דחסידי אסטראווא בכיאלא שאמר, דעשו כאשר יקח חרבו בידו להרוג זולתו יש לו סוה חיות, כי הוא שמחה וששון לכל אבריו כולם וגילו בשעה שהוא עושה שוד ורצח, ואולם לא בן הוא אצל בני ישראל, הם לא יגילו בפעולות רצח ושוד ורק כאשר ישבתו מפעולת הרצח והשוד ויטחו ויתנו תודה לר' על אשר לא ירעו עוד ולא ישחיתו, ולכן עשו אם היה לו נצחון על אויביו היה עושה הזכר והשבתה ומשחה כיום שעשה המלחמה, ביום ידיו שפכו דם ורחץ פעמיו בדם שונאו ולא בן יעקב לבו ידאב על שפכו דם כי הוא פועל מגונה והזכר והשבתה ומשחה ויו"ט עשו ביום המנוחה והשבתה מפועל המגונה, וזהו דרייק ועשה אותו יום וגוי היינו יום המנוחה דוקא, והקדים הכתוב הישחה להשבתה להורות כי לא היו

ועל הרבך תחיה. (כז מ)

ושמעתי מפי הקדוש הצדיק האדמו"ר ר' יעקב זצ"ל הרבי דחסידי אסטראווא בכיאלא שאמר: דעשו כאשר יקח חרבו בידו להרוג זולתו יש לו מזה חיות, כי הוא שמחה וששון לכל אבריו כולם יגילו בשעה שהוא עושה שוד ורצח, ואולם לא כן הוא אצל בני ישראל, הם לא יגילו בפעולות רצח ושוד, ורק כאשר ישבתו מפעולת הרצח והשוד ישמחו ויתנו תודה לר' על אשר לא ירעו עוד ולא ישחיתו, ולכן עשו אם היה לו נצחון על אויביו היה עושה הזכר והשמחה ומשחה ביום

"שעשה" המלחמה, ביום ידיו שפכו דם ורחץ פעמיו בדם שונאו. ולא כן יעקב, לבו ידאב על שפכו דם כי הוא פועל מגונה, והזכר והשמחה ומשחה ויו"ט עשו "ביום המנוחה והשבתה" מפועל המגונה, וזהו דרייק [מגילת אסתר ט יז] "ועשה אותו יום וגוי", היינו יום המנוחה דוקא.

בסיעתא דשמיא

פנינים יקרים – נישואין

אולי!

בקשתנו שטוחה בפני אנ"ש

מי שיש בידו הוספות מאמרים מעשיות והנהגות מרבוה"ק בעניינים אלו, ושאר עניינים

להמציאם לידינו בהקדם,

לקראת המהדורות הנוספות בעזרת השם

הפצת הגליון השבוע

לרגל שמחת הנישואין,

ולזכות

החתן הרב יוסף בן אביגייל הי"ו

והכלה שרה בת אילנה תחי'

זכות רבוה"ק יעמוד להם למזל טוב

ואך טוב ישכון באהלים,

בורא עולם בקנין השלם זה הבנין